

Με λέξεις σαν καύτρες στο σκοτάδι Η συλλογή διηγημάτων με

Media: ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ Page: 81 Published at: 06-05-2023
Author: Surface: 571.78 cm² Circulation: 4750
Subjects:

Με λέξεις σαν καύτρες στο σκοτάδι

ΤΗΣ ΕΛΕΝΑΣ ΜΑΡΟΥΤΣΟΥ

Η συλλογή διηγημάτων με τίτλο «Η τέχνη να μην αισθάνεσαι τίποτα» είναι το πλέον πρόσφατο βιβλίο της καταξιωμένης Ερσης Σωτηροπούλου. Η συγγραφέας, βραβευμένη με το Κρατικό Βραβείο Μυθιστορημάτων για το πολυσυζητημένο *Ζηγκ Ζαγκ* στις νεραντζιές και με το Κρατικό Βραβείο Διηγήματος για το *Να νιώθεις μπλε, να ντύνεσαι κόκκινα*, ενώ πρόσφατα τιμήθηκε και με το βραβείο «Μεσόγειος» για το μυθιστόρημά της *Τι μένει από τη νύχτα*, μας παραδίδει ακόμη ένα βιβλίο με τίτλο ευφάνταστο κι ελκυστικό, όπως είναι και οι περισσότεροι τίτλοι των δεκαπέντε διηγημάτων που το απαρτίζουν.

Στο θαυμάσιο «Ο θάνατος με πράσινο κουστούμι», η αφηγήτρια επιστρέφει στο κλεινόν άστυ κι ευθύς εξαρχής κάνει αισθητή την απόσταση που τη χωρίζει από τα στερεότυπα περί καλοκαιριού: «Γυρίζοντας στην Αθήνα μετά από έναν μήνα με τις χειρότερες προθέσεις. Δεν συμβαίνει τίποτα φοβερό, αλλά για μια φορά θα ήθελα να παραλείψω το καλοκαίρι, τα επιφωνήματα για νησιά, τις βιτρίνες με μαγιό. Να ήταν ήδη Σεπτέμβρης, πρωτοβρόχια, η μυρωδιά της βρεγμένης γης κι αυτός ο εφιάλτης να βρίσκεται πίσω μου». Στην είσοδο του διαμερίσματός της την περιμένει μια κατσαρίδα αλλά κι ένας καινούργιος ένοικος με πράσινο κουστούμι.

Το καλοκαίρι βρίσκεται στο επίκεντρο και του διηγήματος που ανοίγει τη συλλογή κι έχει τίτλο «Καλοκαίρι με την Άννα». Στον αντίποδα της ταινίας του Μπέργκμαν «Καλοκαίρι με τη Μόνικα», εδώ η ηρωίδα, παρότι ερωτευμένη, δεν ζει έναν καλοκαιρινό έρωτα, αλλά την απουσία του, τη φασματική του ύπαρξη μέσω τηλεφώνου καθώς μάλιστα η ίδια υποδύεται ένα άλλο πρόσωπο για να συνδεθεί μαζί του. Ενώ λέγεται Ρόη, στη νησίδα του έρωτά της ονομάζεται Άννα.

Η εμμονική και κυκλοθυμική φύση του έρωτα βρίσκεται στο επίκεντρο του σύντομου «Σ' αγαπώ σε μισώ» όπου το εκκρεμές των συναισθημάτων αποτυπώνεται όχι μόνο στο περιεχόμενο αλλά και στη μορφή της γραφής, ενώ στο εξαιρετικό ομότιτλο της συλλογής διήγημα είναι η απουσία συναισθημάτων που μαγνητίζει το βλέμμα του αφηγητή: «Έχω κουραστεί να εξηγώ πόσο δύσκολο

Ερση Σωτηροπούλου

είναι να γίνεις αναισθητός. Πρόκειται για τέχνη επίπονη που απαιτεί μακροχρόνια παιδεία – τηρουμένων των αναλογιών, πιο εύκολα κατακτάς τη μαεστρία του Μιχαήλ Αγγελου και ζωγραφίζεις την οροφή της Καπέλα Σιστίνα παρά γίνεσαι γνήσια και ολοσχερώς αναισθητός. Η τέχνη να μην αισθάνεσαι τίποτα προϋποθέτει συνεχή εξάσκηση. Ένα ψιτ, μια αόρατη ρωγμή, μπορεί να τα ανατρέψει όλα και να σε ρίξει πίσω στον Καιάδα των αισθημάτων».

Όμως δεν είναι μόνο οι κίνδυνοι των αισθημάτων και η πολυμορφία του εσωτερικού τοπίου που απασχολούν τη συγγραφέα. Ανάγλυφα παρουσιάζεται και το αστικό τοπίο, ενώ δίνεται χώρος σε κοινωνικά ζητήματα όπως η οικονομική κρίση, οι πρόσφυγες, η συγγραφική και εκδοτική πραγματικότητα, τα οποία όμως δεν αποδίδονται με τη ματιέρα του κοινωνικού ρεαλισμού, αλλά με τη λοξή και ανατρεπτική ματιά της Σωτηροπούλου, που δίνει έμφαση σε απρόσμενες λεπτομέρειες, αφήνει χώρο στο χιούμορ, δίνει φωνή σε εκκεντρικούς χαρακτήρες, μεταμορφώνει το οικείο σε ανοίκιο και αντίστροφα. Τα ίδια χαρακτηριστικά διακρίνουν και τα διηγήματα της συλλογής που ορμνώνται από το προσωπικό βίωμα κι έχουν χαρακτήρα εξομολογητικό, όπως το «Μια εκλεκτική συγγένεια», όπου η συγγραφέας αφηγείται την απαρχή της σαγήνης που άσκησε πάνω της η λογοτεχνία και συγκεκριμένα ο Βίτολντ Γκομπρόβιτς, ενώ στο διήγημα «Η έλξη του αλλού» εξηγεί πώς η ταυτότητά της διαμορφώθηκε από μια σειρά αποδράσεων είτε πραγματικών είτε φανταστικών.

Στο τελευταίο διήγημα με τίτλο «Tyranium», η ηρωίδα αφηγείται την ιστορία της εμμονής της με τη στάχτη. Ιδανικό θέμα για να κλείσει η συλλογή, μια που η στάχτη σηματοδοτεί το τέλος κι έχει την εύθυπη υφή της λύπης, το γκριζό χρώμα της, την παράξενη έλξη που μας ασκεί. Η τέχνη να μην αισθάνεσαι τίποτα μας ασκεί ακριβώς την ίδια ακατανόητη έλξη, πλάσμενη από λέξεις που λάμπουν σαν καύτρες στο σκοτάδι.

Ανάγλυφα παρουσιάζεται [και] το αστικό τοπίο ενώ δίνεται χώρος σε κοινωνικά ζητήματα, όπως η οικονομική κρίση, οι πρόσφυγες, η συγγραφική και εκδοτική πραγματικότητα, τα οποία όμως δεν αποδίδονται με τη ματιέρα του κοινωνικού ρεαλισμού, αλλά με τη λοξή και ανατρεπτική ματιά της Σωτηροπούλου

ΕΡΣΗ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ
Η τέχνη να μην αισθάνεσαι τίποτα
Διηγήματα
Σελ. 168
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΤΑΚΗ, 2022